

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna šte. 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko**Cena oglasov**Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.**Rokopisi se ne vračajo****II. LETO****Murska Sobota, 3. decembra 1933.****ŠTEV. 49**

Kmečki dolgovi

Vlada je, na osnovi pooblastila Narodnega predstavništva, izdala ukrepe za ureditev in izboljšanje naših gospodarskih razmer. Vsekakor je izmed vseh izdanih uredb najvažnejša ona, ki govori o končni ureditvi kmečkih dolgov, ki so bila v zadnjem času najbolj boleče rane na našem narodnem telesu.

Katastrofalni padec cen kmečkih pridelkov je povzročil, da prezadolženi kmečki stan ni mogel več izvrševati svojih denarnih obveznosti in da je temu morala priskočiti na pomoč država. Dosedanji ukrepi v tem pravcu so sicer kmečkim dolžnikom dali moratorij, toda na drugi strani ni hotel več ne trgovec, ne obrtnik dati kmetu blago na upanje. Iz tega je nastal splošen zastoj v našem gospodarskem življenju kar je povzročilo ogromno škodo. Sedaj je vlada z močno roko rešila vprašanje z uvedbo o zaščiti kmeta.

Z novo uredbo se zadolženemu kmetu omogoča razdolžitve v teku 12 let po izredno ugodnih pogojih. Uredba upošteva današnje težke razmere ter določa za prva leta le anuiteto od 6 do 7 odstotkov, torej odplačilo, ki bo manjše od obrestne mere za najugodnejša posojila pri nas. Za obveznosti razmeroma neznatne višine — do 1200 odnosno 3600 Din — veljajo krajši roki. Izvzeti so dolgovi do 500 Din pri trgovcih in obrtnikih ter razne slične dajatve.

Z zakonom se zaščitijo kmetje, ki obdelujejo zemljo v največji izmeri 75 ha in čigar obdavčeni dohodki izvirajo v pretežni meri iz kmetijstva bodo plačevali svoj dolg upnikom, kakor smo že omenili v dobi 12 let, počemši s 15. februarjem 1934. Za 100 Din.

leto	priv. upn. Din	denarn. zav. Din
1.	6	6 —
2.	6.60	6.75
3.	7.28	7.65
4.	8.06	8.94
5.	8.84	10.67
6.	9.75	12.68
7.	10.72	14.72
8.	11.84	15.64
9.	13.06	16.85
10.	14.36	17.38
11.	15.94	17.85
12.	17.55	18.78

To odplačevanje pomeni obrestovanje po 3.54 odst. privatnim osebam in po 6.02 odst. denarnim zavodom. Začetno odplačevanje bo znašalo 6 odst. od celokupnega dolga in se bo povišalo šele po 5 letih za dolgove denarnim zavodom, po 7 letih pa za dolgove privatnim osebam preko 10 odstotkov.

S to uredbo pa je istočasno razbita pravljica, češ da bodo se vsi dolgovi enostavno izbrisali, kar je seveda plašilo naše varčevalce in one gospodarske kroge, ki vidijo v kreditu pogoj gospodarskega razvoja. Vesti iz vse države kažejo, da je uredba o zaščiti kmeta napravila povsod najboljši vtis.

Akoravno bo torej v bodoče kmečki dolžnik odplačeval svoje dolgove v razmeroma nizkih obro-

kih in je s te strani uvedeno v naše kreditno gospodarstvo neke vrste neurejeno stanje, se bodo kljub temu splošni kreditni odnošaji izboljšali. Dosedaj se ni upal nihče dati na upanje, saj ni bil gotov, da dobi izposojeno vrnjeno. Sedaj so vsi ti pomisleki odpadli. Da se še bolje to podkrepi, je vlada določila vsoto ene milijarde dinarjev, ki se bo v teku treh let porabila, da se našemu denarništvu skromno pomaga preko težkoč, ki so se pojavile zaradi izvajanja kmečke zaščite. V kratkem bodo še izšle uredbe o zaščiti denarnih zavodov in z njimi bodo zaščitene neštete edinice našega gospodarstva, saj gre tu za milijarde prihranjenega denarja, ki so odločni činitelji v bodočnosti našega gospodarskega udejstvovanja.

POLITIKA

Turški zunanji minister, ki je prispel v Beograd da podpiše prijateljsko pogodbo med našo državo in Turčijo, je novinarjem izjavil, da je baš sestanek našega Kralja z predsednikom turške republike mnogo pripomoglo do mirnega sožitja narodov na Balkanu.

Ruski zunanji minister, ki se bo na povratku iz Amerike ustavil tudi v Rimu, bo sprejet tudi od papeža. Razpravljali bodo o vseh spornih vprašanjih med Vatikanom in Sovjetsko Rusijo.

Pogajanja med velesilami, ki so se vršila zadnji teden, so že rodili prve uspehe in kažejo, da so Nemci prišli do spoznanja, da ne morejo z glavo skozi zid. Sedaj je Nemčija pripravljena, da se vrne v Ženevo ter zopet vstopi v Društvo narodov. Pripravljena pa je tudi, da sodeluje na razorožitveni konferenci in da sklene varnostno pogodbo s Francijo.

Trgovinska pogajanja se vrše v Beogradu med našo državo in Albanijo. V nekaj dneh bo prispela tudi španska in madžarska delegacija za sklenitev trgovinskih pogodb.

Slovenski poslanci so imeli konferenco glede predlogov o novih finančnih zakonih. Sklenili so nastopiti proti trošarini na gradbeni les ter proti povišanju vozarskih taks v potniškem in tovarnem prometu na železnicah. Glede možnosti zopetne uvedbe trošarine na vino in žganje na področju posameznih banovin je bilo sklenjeno predlagati enoten postopek pri plačevanju te trošarine.

Spopad med avstrijskimi in nemškimi vojaki na bavorski meji je v obeh državah zbudilo ogorčenje. Nemci trdijo, da so avstrijski obmejni stražniki brez povoda streljali na neoborožene nemške vojake, ki so se smučali ob meji, nasprotno pa se glasijo vesti iz Dunaja, ki pravijo, da so Nemci prekoračili mejo in izzivali obmejne stražnike.

Francoska vlada pod vodstvom Sarrauta se je po kratkem životaenju zrušila. Pri glasovanju o znižanju uradniških plač je izrekla zbornica vladi nezaupnico, nakar je po komaj enomesečnem vladanju takoj odstopila. Novo vlado sestavlja notranji minister Chantemps.

Minister trgovine je odobril 20.000 Din kot podporo za Vajenski dom v Ljubljani.

Dollfus in Gömbös se bosta sestala v začetku prihodnjega meseca. Javnost v Avstriji in Madžarski pričakuje, da bodo pri tej priliki važni razgovori med politiki obeh držav.

Romunski ministrski svet je sklenil prepričati vse poizkuse volilnega nasilja pri volitvah. V kratkem bodo izdani tudi razni gospodarski ukrepi. Moratorij se podaljša do 1. marca 1934.

Temelje za obnovo našega gospodarstva je v zadnji seji kluba narodnih poslancev in senatorjev J. N. S. očrtal predsednik vlade dr. Srškič. Obrazložil je novo uredbo o končani ureditvi vprašanja kmečkih dolgov, o javnih delih za omiljenje brezposelnosti in še o drugih ukrepih, ki jih namerava vlada v kratkem izvesti.

Otvoritev telefonske centrale v Hodošu

Za Hodoš je bil 22. november pravi narodni praznik. Že v zgodnjih jutranjih urah se je opazilo živahno gibanje med narodom, ki je od ure do ure naraščalo. In ko so okrog desete ure prispeli gostje z avtomobili, je bila pred lepo okrašeno pošto, poleg gasilcev in celokupnega obč. odbora zbrana velika množica ljudstva iz Hodoša in Krplivnika. K otvoritvi so prispeli direktor pošte dr. Tavzes, sreski načelnik g. Lipovšek in poleg tehničnih in poštinih referentov iz Ljubljane tudi upravnik g. Vutkovič iz M. Sobote. Z iskrenimi besedami je došle goste pozdravil g. šol. uprav. Verteš. Za njim je izpregovoril še dr. Tavzes in g. sr. nač. Lipovšek. Vrsto govorov je zaključil učitelj g. Frahm. Vsi govorniki so naglaševali velik pomen telefona za kraj, njih besede so bile prežete z ljubeznijo do kralja in domovine. Navdušeni živijo klici so zaključili slovesnost, ki je postala važen mejnik v bodočem napredku vsega okraja.

Da je prišlo do otvoritve važne telefonske centrale v Hodošu, je vsekakor največja zasluga našega poslanca g. Benka, ki se je stalno trudil za uresničenje želje vseh tamošnjih prebivalcev.

Nabiralna akcija za poplavljenec v Dravski banovini.

Združba trgovcev v Murski Soboti je nabrala za poplavljenec v Dravski banovini od svojih člano in Kreditne banke d. d. v Murski Soboti skupno Din 1.662.—, za kateri znesek je kupila pšenico, fižol, rž in ajdo ter to poslala poplavljenecem potom Krajevnega odbora Rdečega kriza v Murski Soboti.

Darovali so:

po Din 100: Benko Josip, narodni poslanec, industrijalec in trgovec. Hahn Izidor, Hartner Geza, Šiftar Brata in Hahn, ter Kreditna banka d. d.;

po Din 50: Berger Bela, Cvetič Janez, Čeh Franc, Dittrich Gustav, Heimer Evgen in Arnold, Heklič Štefan, Kr. Hrschl in sinova, Kūhar Franc in Šiftar Ludvik, tovarnar s perilom

po Din 30: Ascher B. in sin in Fürst A. in sin;

po Din 20: Andersch Josip, Bat'a, Benčec Franc, Benko Ludvik, Brumen Joško, Čör Ana, Frim Ladislav, Karoš Terezija, Kirbiš Franc, Kohn Leopold, Kohn Samuel, Ligeti Anton, Mesarič Štefan, Nadai Josip, Nemec

Janez, Preis Adolf, Rituper Alojz, Šti-
van Ernest, Tekstilna industrija (Tivar),
Trautman Aleksander in Rehn Janez,
Tišina;

po Dln 10: Adanič Iván, Mr. Ph.
dr. Böls, Brumen Brata, Gašpar Jo-
žef, Helmer Samuel, Hirschl Leopold,
Jarc in Šega, Kiraly Alojzija, Kúhar
Štefan, Lanjšček Ludvik, Pauko Sido-
nija, Rehn Janez, Sečko Ivaš, Sukič
Jurij, Trautman Bernard, Trautman
Hinko, Turk Josip, Verhovc Karolina,
Zver Ivan, Žečirovič Ali, Petrovič Ivan
in Vučina Franc;

po Dln 5: Hirschl Ana in Ursu-
lesku Peter;

po Dln 2: Majer Štefan.

Vsi navedeni izvemši Rehn Ja-
neza iz Tišine so trgovci v Murski
Soboti ter Kreditna banka d. d. v
Murski Soboti.

Vsem!

Podpisani odbor za zgradbo
pravoslavne cerkve v Murski Soboti
se obrača do vseh s prošnjo, da mu
izvolite prispevati s primernim denar-
nim prispevkom na pomoč, ter mu
na ta način omogočite, da izvrši stav-
ljeno si nalogo in sezida vernikom
pravoslavne vere božji hram.

Tu v Murski Soboti in ob naši
severni meji služijo in stanujejo ču-
varji in branitelji naše domovine, vo-
jaki, orožniki, graničarji in oficirji s
svojimi družinami. Večina teh je pr-
avoslavne vere, nima pa nikake versko-
duhovne utehi in tudi ne prilike da
bi poslušala božjo besedo in priso-
stvovala obredom po veri svojih oč-
tov. Zato je naša dolžnost, da poma-
gamo postaviti tem našim bratom,
kateri žrtvujejo vse svoje telesne in
duševne sile za Kralja in Domovino,
primeren božji hram, da bode tudi
njim omogočeno izpolnjevati svoje
božje in verske zapovedi.

Nobena država ne more v celoti
zadovoljiti vsem potrebam svojega
naroda. Zato je dolžnost privatne ini-
cijative, da s složnim delom ustvari
velika dela v kulturnem svetu. Tako
smo se tudi mi lotiti dela v božjem
imenu, da s pomočjo vseh rodoljub-
nih bratov in sester postavimo skrom-
no cerkvico, katera naj poleg versko
moralne naloge razširja tudi bratsko
ljubezen, mir in slogo v narodno-
državnem, verskem in kulturnem po-
gledu.

Cerkvica, katera bo tudi v okras
M. Soboti, bode sezidana v bizantin-
sko srbskem slogu, ter bo viden spo-
menik naše narodne zavesti in verske
strepilivosti. Posvečena bode našima
slovanskima apostoloma Sv. Cirilu in
Metodu.

Občinski odbor vel. obč. M.
Sobota je, zavedajoč se svoje narodne,
verske in kulturne naloge, daroval v
ta namen brezplačno primerno stav-
bišče. Sedaj je naša naloga, da damo
in zberemo potrebna sredstva za
zgradnjo cerkve.

Zavedamo se, da nas tlači gos-
podarska kriza in da so težki časi,
vendar se da v kljub temu s požrtvo-
valnostjo, složnim delom in dobro
voljo doseči izpolnitev naše naloge.

Apeliramo na Vaše poznano ver-
sko in rodoljubno zavest s prisrčno
prošnjo, da nam pomagata. Vsak da-
rovalac bo vpisan v spominsko knjigo,
imena vseh darovalcev pa se bodo
tudi prečitata vsako leto o priliki
cerkvene slave.

V Murski Soboti bo pobiral
prostovoljne prispevke z spominsko
knjigo in legitimacijo poseben odbor.

Posamezniki pa lahko izročijo svoje
prispevke tudi našemu blagajniku, g.
Leonidu Abakumof u v pisarni geom.
Pertota, Grajska ul. 14, vsak dan od
8—12 ure. Vsak darovalec prejme za
plačan znesek potrdilo.

Izven M. Sobote bodo pobirali
prispevke poverjeniki s posebnimi na-
biralnimi polami. Vsi, kateri prejmejo
nabiralne pole se naprošajo, da zbe-
rejo čim večje prispevke in jih poš-
ljejo odboru potom priložene položnice.

Uverjeni smo, da naša prošnja
ne bode glas vpijočega v puščavi,
ampak da nam bo vsakdo po svoji
moči priskočil na pomoč.

Vsak naklonjen nam znesek bo
objavljen v lokalnem časopisju; izo-
stala bodo samo imena onih daro-
valcev, kateri to izrecno žele.

Za vsak, tudi najmanjši dar, se
že vnaprej prisrčno zahvaljujemo.

Odbor za zgradbo pravoslavne cerkve
v Murski Soboti.

Za poplavljenec so nadalje poslali darove:

Združba trgovcev za srez Murska
Sobota v Murski Soboti 100 kg. pše-
nice, 80 kg. fižola, 360 kg. rži in 1056
kg. ajde, skupaj 1596 kg.

Zbirka drž. narodne šole v Kri-
ževcih 964 kg. krompirja.

Zbirka drž. narodne šole v Že-
navljah 70 kg. rži.

Kmečka hranilnica in posojilnica
v Križevcih 100 Din.

Hranilnica in posojilnica v Per-
toči 20 Din.

Kmečka hranilnica in posojilnica
v Martjancih 50 Din.

Županstvo občine Martjanci 50 D.
Bodi plemenitim darovalcem v
imenu najbednejših poplavljenec iz-
rečena prisrčna zahvala.

Krajevni odbor Rdečega križa
Murska Sobota.

Murska Sobota

— Igra. Kot otvoritveno predstavo
na Sokolskem odru uprizori drama-
tični odsek Sokola v Murski Soboti
veseloigro „Roksi“, ki jo je spisal
ameriški dramatik Barry Connors.
Roksi se je mnogo igrala po vseh ve-
likih odrih, predvsem pa je v Ljubljani
in Mariboru žela mnogo uspehov. Ker
so vloge zelo dobro zasedene, zato
se pričakuje, da se bo občinstvo pol-
noštevilno odzvalo uprizoritvi. Premi-
era se vrši v četrtek dne 7. dec. t. l.
točno ob pol 9 uri zvečer v Sokolskem
domu. Ponovi se pa v nedeljo, dne
10. dec. t. l. ob 3 uri popoldne.

— Streljačka družina poziva vse
svoje članstvo, da se polnoštevilno
udeležijo svečane službe božje na praz-
nik uedinjenja.

— Zvezna ulica. V zadnjem času
so navozili po nekaterih glavnih
cestah gramoz in s tem izboljšali
ceste v kolikor se sploh dajo z ozi-
rom na tukajšnje pomanjkljivo kana-
lizacijo. Izjema v teh izboljševalnih
delih je izmed prometnih ulic
ostala Zvezna ulica, ki brez pretira-
vanja vzbuja strah vseh pasantov, ki
jo morajo pasirati. Ne le da je ob
najmanjšem dežju do gležnja blata po
sredini ceste tudi ob pešpoti so luže,
ki se jih ne moreš ne ogniti ne presko-

čiti. Povsem je za to razumljivo, da
od tamkajšnjih prebivalcev prihajajo
upravičene pritožbe. Z ozirom na ve-
liki promet po tej ulici, saj se dnevno
pomika po njej šolska mladina in
dijaki je nujno potrebno, da se ta
cesta nasuje, sploh pa naj se ji po-
sveti več pažnje kot dosedaj.

— Sport. V nedeljo odigra tukaj-
šnji S. K. Mura kot zaključek letošnje
nogometne sezone prijateljsko tekmo
z S. K. Železničar iz Maribora. Zače-
tek ob 14 uri.

— Nesreče: Režonja Štefana mali
pos. iz Rankovci je napadel nek fant
ter mu z kolom presekao ustnice. —
S podstrešja je padla Pluško Liza iz
Veržeja. Poškodovala si je uho. —
Revolver je popravljal delavec Kljun
Anton. Pri tem se mu je sprožil.
Zadel se je v roko. — Brezposelno
šiviljo Gumilar Sidonijo iz Ženavlja
je njen oče napadel s sekuro ter ji
prizadel poškodbe na glavi in prsih.
— Pri podiranju dreves je padlo
deblo na logarja Koveš Štefana v
gozdu Orlovščaku pri Gor. Bistrici.
Imenovani je dobil poškodbe na glavi
in rokah.

— Plesne vaje se začnejo v ne-
deljo ob 20. uri za članstvo Sokola v
mali dvorani Sok. doma. Poučevali
se bodo vsi novi letošnji plesi.

— Gasilska župa. Po novem Ga-
silskem zakonu se je v nedeljo 26.
novembra t. l. v stari kavarni Krone
vršila izredna skupščina gasilskih čet
zaradi volitve uprave gasilske župe
sreza murskosoboške. V upravo so
soglasno izvoljeni: za župnega stari-
šino g. Džuban Josip, šolski upravi-
telj v Križevcih, za njegovega namest-
nika Cvetko Ludvik, privatni uradnik
v Murski Soboti, za tajnika Paulik,
šolski upravitelj v Gornjih Petrovcih,
za njegovega namestnika Celec Ferdo,
bančni uradnik v Murski Soboti, za
blagajnika Bako Karol, šolski upravi-
telj v Strukovcih, za njegovega na-
mestnika Obal Eugen, v Pertoči, za
odbornike Žohar Štefan iz Rankovec,
Kúhar Štefan iz Tešanovec, Štefanec
Franc iz Šalovcev, Horvat Bela iz
Kroga, v nadzorstvo: Lanščak Franc
iz M. Sobote, Banko Franc iz Morav-
cev, Vljaj Viktor iz Predanovcev, Ve-
zer Karol iz Domanjševcev, Čačinovič
Emerik iz Rakičana. Za predstavnika
za skupščino zajednice g. Vezer Geza
iz Martjancev. Za velike usluge za
gasilstvo se je izvolil obenem za čast-
nega člana stari, 45 let službojoči g.
Žohar Štefan iz Rankovec. Častni čla-
ni so ostali gg. Benko Josip, narodni
poslanec in Dr. Šömen Ludvik, od-
vetnik oba iz M. Sobote.

— Požar. V soboto zvečer je okrog
desete ure ponoči izbruhnil požar pri
klobučarju Sukič Juriju na Lendavski
cesti. Plamen, ki je kmalu po izbruhu
zajel vso stavbo, je uničil ostrežje,
ter dva avtomobila, ki sta se nahajala
v poslopju. Prva je opazila ogenj
žena Sukiča, ki se je v kritičnem tren-
utku baš nahajala na dvorišču. Spočetka
so skušali domačini ogenj sami omeji-
ti, ker pa je bilo to brez-
uspešno so morali klicati še druge
na pomoč. Na kraj požara je tudi
prihitela domača požarna bramba z
motorno brizgalko. Trajalo pa je
precej časa preden je stopila v akcijo,
črpalka in motor nista delovala radi
mešanega bencina. Mogoče je tudi to
eden izmed vzrokov v prepočasni
akciji nastopajoče pož. brambe, kljub
temu se je posrečilo, da so požar
lokalizirali. Požar je najbrže izbruhnil

v podstrešju tik dimnika, ki je bil že
nad 60 let star, ter je gotovo imel
kako špranjo skozi katero je padla
iskra na slamo, ki se je nahajala v
bližini. Povzročena škoda na ostrežju
in pogorelih avtomobilih znaša 80.000
Din, ki je deloma krita z zavarov-
valnino.

— Jutrove mladinske knjige,
spominske knjige, aktovke, albume,
pisemski papir z poljubnim monogra-
mom so najprimernejša darila za
Miklavž. Oglejte si zalogo v trgovini
Hahn I. v Murski Soboti.

Gornja Lendava

— Praznik Uedinjenja bo pros-
lavila tukajšnja sokolska četa v ne-
deljo 3. decembra v osnovni šoli.
Ker vsebuje spored zelo lepe izbrane
točke, vabimo občinstvo, da proslavo
polno številno posetijo. Pričetek toč-
no ob 3 uri

— Naveličal se je življenja. Neki
moški iz Radovec v starosti 84 let
se je zadnji teden zabodel z kuhinjs-
kim nožem v prsa. Pri preiskavi je
izjavil, da je hotel izvršiti samomor,
ker že dalje časa boleha. Čutila so
mu že pred nekaj leti vsa odpovedala
in vsled tega mu je postalo življenje
neznosno. Imel pa je takrat smolo,
kajti vbodilaj ni bil smrten in bo radi
tega še okrevail.

— Predavanje. V nedeljo 26. no-
vembra je tuk. g. zdravnik pred pol-
noštevilnim obč. na zelo lep in pri-
mitiven način razložil postanek in vse
vrste raka. Omenil je tudi kdaj in ka-
ko se ta zavratna bolezen zdravi. Ob-
činstvo je z vsem zanimanjem sledilo,
kar je dokaz, da bi bila še tudi kaka
druga predavanja te stroke dobrodošla.

DOPISI

Petrovci. Že dve leti je od te-
ga, kar so neznanci vdrl v kovačni-
co g. Žižko Jožefa ter mu odnesli vso
orodje vredno 3000 Din. Radi gospo-
darske krize si g. Žižko ni mogel na-
kupiti novega orodja, vsled tega je ostal
brez dela. Te dni pa je v največje
presenečenje našel vse ukradeno orodje
skrito pod repno natjo na svoji njivi
v prav takem stanju kot mu je bilo
odnešeno pred leti. Seveda si moj-
ster zdaj beli glavo, komu bi se za-
hvalil, a tudi vsi drugi so radovedni
na — belo vrano.

Koroški pevci v Ljutomeru.
Na praznik dne 8. decembra 1933
priredijo združeni pevski zbori in
Protjune (Koroško—Protirja) pod vod-
stvom g. Kernjaka in čast. g. Potjan-
ca koncert v Sokolskem Domu v Lju-
tomeru. Pri koncertu, ki se bo pričel
ob 16 uri sodeluje ca. 40 pevcev. Ni
nam treba posebej razlagati, kakšne-
ga pomena je nastop slovenskih ko-
roških fantov v naši bližini. Tudi nam
ni treba povdarjati, da bo vsak po-
setnik te prireditve odnesel le naj-
boljše vtise, saj je znano, da so Ko-
roški pevski slavci želi že nešteto us-
pehov na svojih turnejah po Dravski
banovini (Tržič, Jesenice, Ljubljana
i. t. d.) Vabimo naše vse, da ne za-
mudijo redke prilike in pohitijo dne
8. XII. t. l. v Ljutomer; zveza z vlaki
je zelo ugodna.

MED TEDNOM DOMA

V vasi sv. Miklavž na Dravskem polju si je posestnik Vinko Vauhnik hotel končati življenje na ta način, da je s pomočjo žepnega noža vrgel tanko žico na žico električnega daljnoveoda. Ker se je žica ob dotiku z vodom pretrgala je vrglo Vauhnik na tla kjer je obležal z velikimi opeklinami. Delavec Verdnik, ki je hotel nesrečnemu priti na pomoč, pa se je pri reševanju dotaknil odtrgane žice. Električni tok ga je na mestu ubil.

Potniški vlak, ki vozi iz Zagreba v Beograd se je pri postaji Ruma zaletel v kmečki voz, ki je vozil preko proge. Kmet in dve ženi so bili ubiti.

V bedni kolibi nekega beograjskega predmestja umira ubog in zapuščen cigan Jovan Vašič. Pred leti je bil najslavnejši ciganski primaš na Balkanu znani pod imenom Jovo Jare.

Ko so v Bugojini pri Banja Luki spuščali v grób pokojnega kmeta Čačića je eden izmed pogrebcev slišal trkanje iz notranjščine krste. Ko so krsto odprli so našli v njej kmeta živega, seveda so ljudje zbežali v strahu na vse strani. Preteklo je več dni preden so ga pustili v domačo hišo. Čačić je bil le na videzno mrtev.

Na svatovščini v vasi Paštrihu kjer sta se poročila sin in hčerka nekih bogatih kmetov je bilo navzočih 130 svatov. V pijanosti so se stopili in sedem ranjencev so morali odpeljati v bolnišnico.

V družini beograjskega odvetnika Živanovića imajo triletno dekletce Iranko, ki se je sama naučila čitati iz časopisov.

Enega izmed milijonskih dobitkov zadnjega žrebanja francoske državne loterije je zadel tudi neki jugoslovanski zakonski par, ki se je preselil v Pariz in se tu bavi s trgovino.

V Čukovcu se je rodil deseti sin posestniku Obrenu Joviću. Boter desetega sina bo Nj. Vel. kralj Aleksander.

V Vidmu pri Krškem so našli vdovo Marijo Juvančičevo v njenem stanovanju oropano in umorjeno.

Po podatkih komisije za sadje se je iz Jugoslavije izvozilo v letošnjem letu za 50 milijonov Din sliv.

DRUGOD

Tovorni avto se je zaletel v bližini Goslana v državi Newyork v osební avto, v katerem so se peljali štiri dekleta in dva fanta na poroko neke prijateljice. Vseh šest je ostalo na mestu mrtvih.

Ko so se peljali 5 kubanskih oficirjev v Havano, ki so bili obtoženi veleizdaje, jih je zbrana množica tik

pred zaporom napadla ter jih z kamni ubila.

Slovita palača „Mediterranec“, ki je veljala ob gradnji 70 milijonov francoskih frankov, je prošle dni v Nici zgorela.

Češkoslovaške železnice so v zadnjem času uvedle v promet 80 motornih vlakov.

V Bordeauxu so usmrtili nekega 32 letnega moškega, ki je ubil svojo mater. To je bila v novembru že tretja usmrtitev te vrste v Franciji.

Kemal paša je ob 10 letnici turške republike pomilostil nekega zločinca, ki je pokazal oblastem 20.000 zakopanih cekinov. Policija je bivšemu jetniku odračunala 20 odstotkov gotovine.

Ženske v Mehiki so šele nedavno dosegle dovoljenje, da smejo omožene žene ostati preko 22 ure zvečer izven doma in se smejo vračati domov brez spremstva.

V Abu na Finskem, kjer že razsaja silen mrz, so našli pod oknom nekega dekleta moškega, ki je zmrazil v pričakovanju, da mu bo ljubica odprla okno.

Japonci so iznašli steklo, ki se ne da razbiti in z velikim uspehom kljubuje celo svinčenkam iz samokresov in strojníc.

Pod kaznijo je zabranjeno v Bolgariji prositi ogenj na ulici, ker ima od tega veliko škodo bolgarski monopol za vžigalice.

Berlinska policija je prijela razbojnika Nikolaicaka, ki je izvršil 24 večjih vlomov. Svoje skrivališče je imel na pokopališču v nekem grobu zakrito s svežimi venci in cvetjem.

Ameriška vlada bo izgnala 600 ruskih carističnih emigrantov, ki rovarijo v Ameriki proti sedanji ruski vladi.

V Budimpešti imajo „mlečno vojno“, ki se je udeležujejo kmetje iz okolice in mlekarne. Oblasti zahtevajo, da morajo mlekarice ustaviti dovoz mleka posameznikom, te pa nočejo odnehati in so zaradi tega zlele na ulico 5000 l mleka.

Velika rudniška nesreča se je pripetila v Chesterfieldu, ki je zahtevala 18 človeških žrtev.

Pri sodniških skušnjah v Sofiji so odkrili velikanske sleparije, zaradi katerih so komisije ovrgle že opravljene izpite 90 sodnikov.

SPORT

V naravi človeka je, da si želi boja in borbe, ker pa tega — v kolikor se to tiče borbe v ožjem smislu, to je borbe fizičnih sposobnosti — ne najde v vsakdanjem življenju, si skuša umetno ustvariti in si jo je moderna doba tudi ustvarila v športu. Želja vsakega športnika je, doseči v svoji panogi prvenstvo, žal pa baš radi te želje često izgubi šport svoj prvotni značaj t. j. telesno vzgojo, ker zaslepljeni tekmovalci da na kocko tudi svoje zdravje samo da doseže zaželjeno prvenstvo.

Kot vsaka športna panoga, tako ima tudi nogomet brez dvoma najpopularnejša igra, svoj sistem po kate-

terem tekmujejo klubi za prvenstvo. Ta sistem sestoji v tem, da se klubi razdelijo v skupine in vsak klub skupine igra z vsakim drugim udeležencem po dve tekmi, eno na lastnem, drugo na nasprotnikovem igrišču. Zmagovalec na prvenstveni tekmi dobi dve točki, če je pa tekma neodločena, pa vsak klub po eno točko. Prvenstveno tekmovalje traja eno leto in se sestoji iz jesenske in spomladanske sezone.

Naša kluba iz Murske Sobotice igra v drugem razredu mariborskega okrožja. V tem razredu je veljal za favorita Mura, toda vsled nesrečnega žrebanja, vsaj v jesenski sezoni, prvenstva ni mogla doseči. Toda z ozirom na to, da igra spomladi vse tekme doma, ima lepe izgleda, da bo po končanem spomladanskem prvenstvu zasedla prvo mesto. Tudi Panonija, naš drugi zastopnik, se je dosedaj dobro držala; upoštevati moramo namreč, da gojijo klubi, ki so se plasirali pred njo, že dolga leta nogomet.

Prvenstvena tabela izgleda trenutno sledeče:

SK. Svoboda	5	5	0	0	20:4	10
SK. Gradjanski	5	4	0	1	19:8	8
SK. Mura	5	3	0	2	18:6	6
SK. Ptuj	4	1	0	3	8:14	2
SK. Panonija	5	1	0	4	6:24	2
SK. Drava	4	0	0	4	4:18	0

Prva številka pomeni število odigranih tekem, druga dobljenih, tretja neodločenih, četrta zgubljenih, nato sledi razmerje danih in dobljenih golov, zadnja številka znači število točk.

V nedeljo se je v Ptuj uigrala prvenstvena tekma Mura—Drava, kjer je Mura nadvladala nasprotnika s 6:1 in je s tem zopet dokazala, da je brez dvoma najmočnejše moštvo drugega razreda.

SOKOL

Uprava Sokolskega društva M. Sobotice poziva vse članstvo, da se udeleži vseh prireditev, ki se vrše v proslavo državnega praznika dne 1. XII. 1933 in sicer:

- a) na predvečer dne 30. XI. 1933 slavnostne akademije v Sokolskem Domu (civil z znakom);
- b) na praznik dne 1. XII. 1933;
 - 1.) svečanih božjih služb v civilu z znakom;
 - 2.) ob 11. uri slavnostne seje v Sokolskem Domu v kroju.
 - 3.) ob 16. uri (4 pop.) bo prireditev za deco.

Vabimo vse članstvo, da se udeleži koncerta Koroških pevskih zborov dne 8. t. m. ob 16. uri v Sokolskem Domu v Ljutomeru.

Zdravo!

UPRAVA.

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Odpiranja in zapiranja trgovin zadnjo nedeljo pred Božičem.

Uprava Združbe je na svoji redni seji dne 7. novembra t. l. soglasno sklenila, da bodo trgovine **zadnjo nedeljo pred Božičem** odprte ves dopoldan, to je od 7—12. ure, o čem se obveščajo vsi gg. trgovci.

TON-KINO

Lastnik G. DITTRICH

V MURSKI SOBOTO

Slavni tenor Jan Klepura
na rivijeri

PESEM NOČI

(DAS LIED EINER NACHT.)

Glazba: Mischa Spoliansky.

V ostalih vl.: Magda Schneider
in Fritz Schulz.

Predstave se vršijo:

v SOBOTO zvečer ob 1/2 9 uri in v
NEDELJO, dne 3. decembra popoldne
ob 1/2 4 uri in zvečer ob 1/2 9 uri.

Perutninski trg.

Izvoz žive perutnine iz Jugoslavije je v zadnjem času zelo velik in znaša do danes že 70 vagonov (po 5000 kg). Večinoma se izvažajo piške in kokoši in sicer v Nemčijo, Švico in zlasti v Italijo. Cena pa je slaba in se plačujejo piške in kokoši franco Postojna ali Jesenice po 9.50 do 10 Din. Te dni se je začel tudi izvoz puranov na Angleško. Še vedno se izvažajo naši purani kot madjarski. Cena puranov pa je na Angleškem slaba in še ne dosega višine na domačem trgu.

Trg z jajci.

Blaga je na trgu še vedno malo in so zato cene narasle od 17—18 do 20—21 Din (za dobro štajersko blago). Jajca iz drugih področij se prodajajo po 0.80 do 0.90 Din. Italija plačuje mnogo nižje cene, ko Nemčija in Švica, čeprav so tudi v Nemčiji v zadnjem času cene popustile. Vzrok je v tem, ker ima Nemčija mnogo konzerviranih jajc. V Švici je tendenca za jajca celo čvrsta, a se zahteva samo prvovrstno blago. V Franciji je veliko povpraševanje po naših jajcih in bi se mogla jajca prodati zelo dobro. Potrebno bi bilo sedanje konjunkturo izkoristiti. V Avstrijo je izvoz jajc skoraj nemogoč, ker nimajo avstrijski izvozniki uvoznih dovoljenj. Izvoz v Češkoslovaško ne konvenira, ker je cena jajc prenizka.

Prodaja anilinskih barv.

V nekaterih banovinah povzročajo oblasti trgovcem težkoče glede prodaje anilinskih barv, sklicujoč se na § 66 zakona o obratih, češ, da spada prodaja anilinskih barv po določbe tega paragrafa. § 66 zakona o obratih, ki govori o strupih, zdravilih in drogah, pa ne določa ničesar glede prodaje anilinskih barv.

Ministrstvo za trgovino in industrijo je po zaslišanju ministrstva za socialno politiko in narodno zdravje in na osnovi izjave lekarniške zbornice odredilo z razpisom III. br. 38.040 z dne 13. oktobra t. l. da anilinske barve, ki se uporabljajo za barvanje v industrijske in obrtne svrhe, ne spadajo pod pojim strupov in niso strupi v smislu § 66 zakona o obratih.

Po tem razpisu ministrstva za trgovino in industrijo morejo torej trgovci tudi v bodoče prodajati anilinske barve.

Uradni dnevi Združbe trgovcev.

Združba trgovcev opozarja vse svoje člane, da je uprava na svoji seji dne 7. novembra t. l. sklenila, da priredi Združba skoraj gotovo skupno z Združbo obrtnikov in gostilničarjev uradne dneve za vse svoje člane v

Križevcih, Petrovcih, Gornji Lendavi, Rogaševcih in Cankovi.

Na teh uradnih dnevih se bo zopet predavalo o vseh zakonskih odločbah in naredbah, ki so bile izdane v teku zadnjega časa ter se bodo tamkaj takrat sprejemale in po mogočnosti tudi reševale vse želje in zahteve trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev.

Ti uradni dnevi se bodo vršili po mogočnosti še pred Novim letom, a čas bo pa še pravočasno objavljen v tem listu.

Izvoz lesa na Ogrsko.

Po določbah dopolnilne trgovinske pogodbe z Ogrsko je priznan naši državi izvozni kontingent v višini 45.000 ton drv. Na Ogrskem je uvoz lesa dejansko monopoliziran, čeprav ni ta monopol določen z zakonom.

Da omogoči prodajo lesnim producentom in da bi se regulirala cena na domačem lesnem trgu, se je osnovalo na Ogrskem društvo „Egyesült Fabehozatali R. T.“ (Združena d. d. za uvoz lesa), ki ima ves lesni uvoz v svojih rokah. Naši izvozniki naj se za podrobnejša pojasnila obrnejo na to društvo.

Nerednosti pri prodaji monopolnih šolskih zvezkov.

Neko združenje se je pritožilo, da prejemajo trgovci, ki imajo dovoljenje za prodajo monopolnih šolskih zvezkov, zvezke jako neredno, po večkratnih opominih in to kljub temu, da nakažejo znesek že ob naročilu. Nasprotno pa prejmejo šolska vodstva zvezke takoj po naročilu, brez vsakih urgenc.

Zveza je o tej stvari posredovala na merodajnih mestih.

Združba trgovcev v Murški Soboti pa naproša vse svoje člane, da ji slične primere sporoče.

Prodaja moke na trgovski način po mlinarjih.

V smislu uredbe o izpremembli in dopolnitvi uredbe o skupnem davku na poslovni promet z dne 13. maja 1933, št. 25.525 mora vsak mlinar, trgovski in na merico, plačati skupni davek na vsako količino meljave, ki jo daje v promet. O prodanih količinah se mora izdati vsakemu kupcu račun po uradnem obrazcu. Če se vrši prodaja po lastnih prodajalnah, izdajajo račune te in izročajo davek pristojni upravi na račun mlina. Račun je treba izdati vsakemu kupcu za vsako količino moke, torej tudi za nakup moke izpod vreče 85 kg.

Izvrševanje sejmarskih pravic

Kr. banska uprava je pod št. VIII—5450/2 z dne 24. oktobra t. l. izdala vsem srezkim in mestnim načelstvom sledečo okrožnico:

„Zbornica za TOI v Ljubljani je opozorila, da se sejmarji, ki se jim v smislu § 445 o. z. ne sme izdati novo pooblastilo, okoriščajo novega pravnega položaja tako, da posečajo na podstavi svojega sejmarskega pooblastila več sejmov hkrati po svojih

pooblaščenjih, nastavljenjih itd. Sejmarji imajo pri vsem tem tudi po več stožnic na istem sejmišču. Kontrola nad sejmarji je pri takem stanju otežkočena, ker lahko vsak pokaže pooblastilo za posečanje sejmov, ki jih sejmarji dajejo nameščencem v prepisu kot izkazilo in se na ta način ta obrt kljub intenciji zakonodavca izraženi v že omenjenem § 445 o. z. izkorišča še nadalje. Sejmarji namreč na ta način izdajajo sami pravice, ki jih zakon ukinja.

Da se temu nerednemu stanju napravi konec, je naročiti vsem občinam in ostalim sejmiskim koncesionarjem, da ne smejo pripustiti na sejem nikogar drugega razen takega sejmarja, ki se izkaže z izvirnikom pooblastilom ali pa z njegovim prepisom — unikat, če je izvirnik izgubil ali mu je propadel. S prepisi torej se ne sme nihče pripustiti na sejem. Tudi ne posameznemu sejmarju dovoliti kar po več stožnic, razen, če so druga poleg druge. Naročite sejmiskim nadzornim organom, da to odredbo, ki je izdana kot sestavni del tržnih redov, strogo nadzorujejo.

ZA GOSPODINJE

Jabolka v naši prehrani.

Skoro v vseh evropskih narodih, prav gori od mrzlega severa pa doli do vroče Grčije, najdemo narodne pesmi in pravljice, ki pojejo in govorijo o jabolku. Koliko jih imamo že sami Slovenci!

Iz tega moramo sklepati, da mora imeti jabolko v resnici posebne lastnosti in dobrote, ko ga ljudsko mnenje in ljudska govorica tako visoko cenita in tolikokrat rabita za simbol sreče in podobnega.

Zares najdemo v jabolbu srečno zmes hranilne sladkobe, poživljajoče kisline, trdo in sočno meso, kakršnega nima noben drug sadež, pa se zato jabolko lahko ohrani preko kratkih jesenskih tednov prav notri v poletje. K temu upoštevajmo še njegov sladki vonj in osvežujoči okus, pa imamo zares v jabolku sad, kakršnega menda ne najdemo zlahka.

Naše ljudstvo na jabolko veliko da. Ne le da so okusna in jih zlasti otroci radi jedo, tudi zelo zdrav sadež so. Ljudje vedo, da ti da jabolko, ki ga pred spanjem sneš, trden in zdrav spanec. Na sladkorju pečeno jabolko je bilo in je ponekod še danes najboljša zdravilo za hripavost in bolečine v prsih. Prav tako nam jabolko pospešuje in miri delovanje čreves, to pa zato samo če ga jemo surovega in v olupkih. Menda jabolko čreva tudi razkužuje, vsaj ljudje so ponekod prepričani o tem. Tudi skušnje v zadnjem času so dokazale, da je jabolko najboljša sredstvo zoper črevesni katar in zoper preliv. Če bolehaš za temi sitnimi nadlogami, kar eno jabolko snej, pa se ti bo preliv ustavil. Celo pri griži je že pomagalo to sredstvo, tako pripovedujejo.

Pa so se zadnje čase začeli oglašati nekateri, recimo sitneži, ki

trdijo, da je jabolko brez vsake hranilne vrednosti. In veste zakaj? Zato, ker mu manjka vitaminov. Limona in pomaranča sta polna vitaminov, tudi drugi sadeži jih imajo v polni meri, jabolko pa ne. Res je, jabolko ne vsebuje veliko vitaminov, posebno mu manjka vitamin C, to je tistega vitamina, ki nas varuje skorbuta. Ampak zato vendar še ne smemo trditi, da je jabolko brez vsake vrednosti! Smo pa zdaj v dobi, ko precenjujemo vrednost vsakega živila le po vitaminih, ki jih vsebujejo. Odkar so učenjaki odkrili te hranilne snovi in njih neprecenljivo lastnost, da ohranjajo življenje, se je pričela pri nas nekakšna „vitaminska doba.“ Vsa živila precenjujemo le s stališča, koliko vitaminov vsebujejo. Saj nihče ne zanika, da se moramo pri izbiri živil ozirati tudi na vitamine. Ampak to je tisto: ozirati se moramo tudi na vitamine, ne pa samo na vitomine. Smo zdaj z vitanimi prav tam, kakor smo bili še pred nedavnim časom, ko smo vsako živilo ocenjevali le po beljakovini.

Zato je prav, če cenimo naša jabolka, kakor jih cenita naša narodna pesem in pravljica. Imajo v sebi že toliko prednosti, kakor smo zgoraj videli, da nam te prednosti dvakrat odtehtajo vse tiste vitamine, ki jih jim manjka. Tiste vitamine si lahko s kako drugo hrano nadomestimo.

KMETIJSTVO

Umetna gnojila, cenejša nabava. S pomočjo podpore ministerstva za kmetijstvo, bo nabavila banska uprava za posamezne sreze večje množine umetnih gnojil za znižano ceno v poskusne svrhe. Na tukajšnja sreza pride po 35 q rudninskega superfosfata in 30 q nitrofoskala. Rudninski superfosfat bo stal 75 Din, nitrofoskal pa 110 Din za 100 kg. Natančnejši pogoji so pri sresk. kmet. referentu, kjer se naj interesentje tudi prijavijo.

Kmetijska podružnica v M. Soboti ima redni letni občni zbor v nedeljo 17. decembra ob 11 uri v gostilni Flisar v M. Soboti.

Plemenski sejm v D. Lendavi radi nakupa subvencijskih bikov bo 18. decembra (ne 11.!) pri obč. tehtnici v D. Lendavi.

Seja načelstva Zveze živinor. selekc. organizacij bo 18. decembra ob 8 uri v D. Lendavi v gostilni Horvat.

Specijelni živinorejski tečaj za rodovnikarje in mlečne kontrolorje naših selekcijskih društev je bil 24. in 25. t. m. v Beltincih. Udeležencev je bilo 38. Udeležba je bila nad vse častna. Predavali so gg. ing. Wenko Boris iz Ljubljane, ing. Eiselt iz M. Sobote in živinozdravnik Samec Jože iz M. Sobote. Praktične vaje je vodil g. ing. Eiselt. — Da je ta tečaj tako dobro uspel, gre zahvala Kr. banski upravi, ki ga je subvencionirala, potem pa upravi veleposestva v Beltincih in g. učitelju Zorku, ki so ga pomagali organizirati.

Tržne cene.

Mariborski sejem za prašiče dne 24. t. m. Na ta sejem je bilo prignanih 299 prašičev. Kupčija je bila srednja, in sta bila prodana 102 prašiča. Cene za kg. žive teže so bile sledeče: mladi prašiči 5—6 tednov stari 100—115 Din, 7—9 tednov stari 120—150 Din, 3—4 mesece stari 200—250 Din, 5—7 mesecev stari 300—380 Din, 8—10 mesecev stari 400—450 Din, 1 leto stari 600—700 Din; kilogram žive teže 6—7 Din, mrtve pa 850—950 Din. Prihodnji sejem bo 30. t. m.

Živilski sejem v Ptuj dne 21. t. m. Na tem sejmu je bilo prignanih 173 krav, 62 telic, 76 volov, 24 bikov in 45 konjev, skupaj 380 glav; prodanih pa je bilo v celotnem 129 glav. Cene so nasproti zadnjemu ostale neizpremenjene. Občutno je pomanjkanje telet, po katerih je bilo največ povprašanja. Dne 22. t. m. pa je bilo pripeljanih 109 prascev in 239 svinj. Kupčija je bila živahna. Cena prascem je bila 90—300 Din za komad. svinje pa so se prodajale po 650—8 Din za kg. žive teže.

Poljski pridelki.

Novosadska blagovna borza 25. t. m. Tendence neizpremenjena. Pšenica: baška okolica, Novi Sad, sremska 99—101; okolica Sombor 98—100; srednjebaška 100—102, gornjebaška potiska 102—104, baška ladja Tisa in Begel, slavonska 103—105, gornjebanatska 97—99, južnobanatska 95—97.

Oves: baški, sremski, slavonski 51—53.

Ječmen: baški, sremski 63—65.

Koruza: baška, sremska 75—76, nova sušena 66—68, nova za december in januar 55 do 57 50, banatska 71—73, nova sušena 61—63, baška nova sušena ladja 69—71.

Otrobi: baški 52 50—55, banatski 50—52 50.

Krompir: slovenski beli 58—60, slovenski rožnik zgodnji 47—49, beli slavonski 35—37.

Prostovoljna dražba

imovine pok. Džuban Terezije, Kristova v Vučji gomili. Proda se: hiša z vrtom, njivo, travniki in gozd skupaj ali posebej.

Kdor želi pojasnila naj se zgleda pri lastniku Franc Kovač trgovcu v Puconcih.

Dražba bo v **nedeljo, dne 3. decembra ob 10. uri predpoldne.**

Izda se

novo opremljena soba z posebnim vhodom. Neslov se pove v trgovini HAHN v M. Soboti.

Proda se

rabilen pisalni stroj. Ogleda se lahko pri trgovcu GAŠPAR JOSIP, M. Soboti.

Nova zidana hiša

s trgovskim lokalom na jako prometnem mestu s 5 oralov zemlje v Kruplivniku št. 21. se po ugodni ceni proda. — Več se zve pri FARTEK FRANC gost. v Gornji Slaveči, pošta 1 Rogaševci.